

Algemene Begraafplaats
Bij Harderwijkerweg 3a, 6953 AB Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummers	519406, 519407, 519408, 519409
Complexnummer	519405 – Algemene begraafplaats
Inschrijving register	17 september 2001
Kadastrale aanduiding	Dieren U 5905

Bij Harderwijkerweg 3 a, Dieren

Het BEGRAAFPLAATSCOMPLEX van de in de bebouwde kom van Dieren gelegen Algemene Begraafplaats werd in 1842 aangelegd. De volgende onderdelen zijn van rijkswege beschermd: De aanleg (monumentnummer 519406) Toegangshek (monumentnummer 519407), Grafmonument M. en J. de Koningh (monumentnummer 519408) Grafmonument W. Kolling (monumentnummer 519409). De begraafplaats wordt omsloten door de Harderwijkerweg aan de oostzijde en de Goudakkerstraat aan de zuidzijde, de Zilverakkerweg aan de westzijde en de Bernard Zweerslaan aan de noordzijde. De ontwerper van de begraafplaats is tot op heden onbekend gebleven.

Omschrijving

De toegang tot het tegenwoordig op een L-vormig grondstuk gelegen complex wordt gevormd door een eenvoudig giet en smeedijzeren dubbel draaihek. De begraafplaats wordt omgeven door haagbeuken. De beplanting op de begraafplaats wordt gevormd door onder meer beuken en andere loofbomen, taxus en coniferen. De begraafplaats heeft een formele aanleg. De essentie van de aanleg wordt gevormd door twee ronde kernen waaromheen de graven van diverse klassen in concentrische cirkels gegroepeerd liggen. Deze opzet herinnert aan een ook op de bekende Utrechtse begraafplaats Soestbergen voorkomend motief. Deze begraafplaats was een ontwerp van Jan David Zocher jr (1791-1870). Het merendeel van de graven is in lange reeksen geordend. Veel grafmonumenten, waarvan sommigen in een vervallen staat verkeren, worden nog omgeven door giet- en/of smeedijzeren hekwerken.

Helaas is deel van de graven geruimd. Op het terrein bevinden zich meerdere uit kunst- en cultuurhistorisch oogpunt belangrijke graven. Behalve de van rijkswege beschermde grafmonumenten van de families De Koningh en Kolling bevinden zich verschillende andere opvallende graven zoals onder meer de graven van P.A. Daum, Jan Ligthart en het graf van C.H.H. Schweer bey der Becke dat zich ter hoogte van de ingang van het door hem gestichte hofje bevindt.

Waardering:

(Tuin)architectuurhistorische waarden:

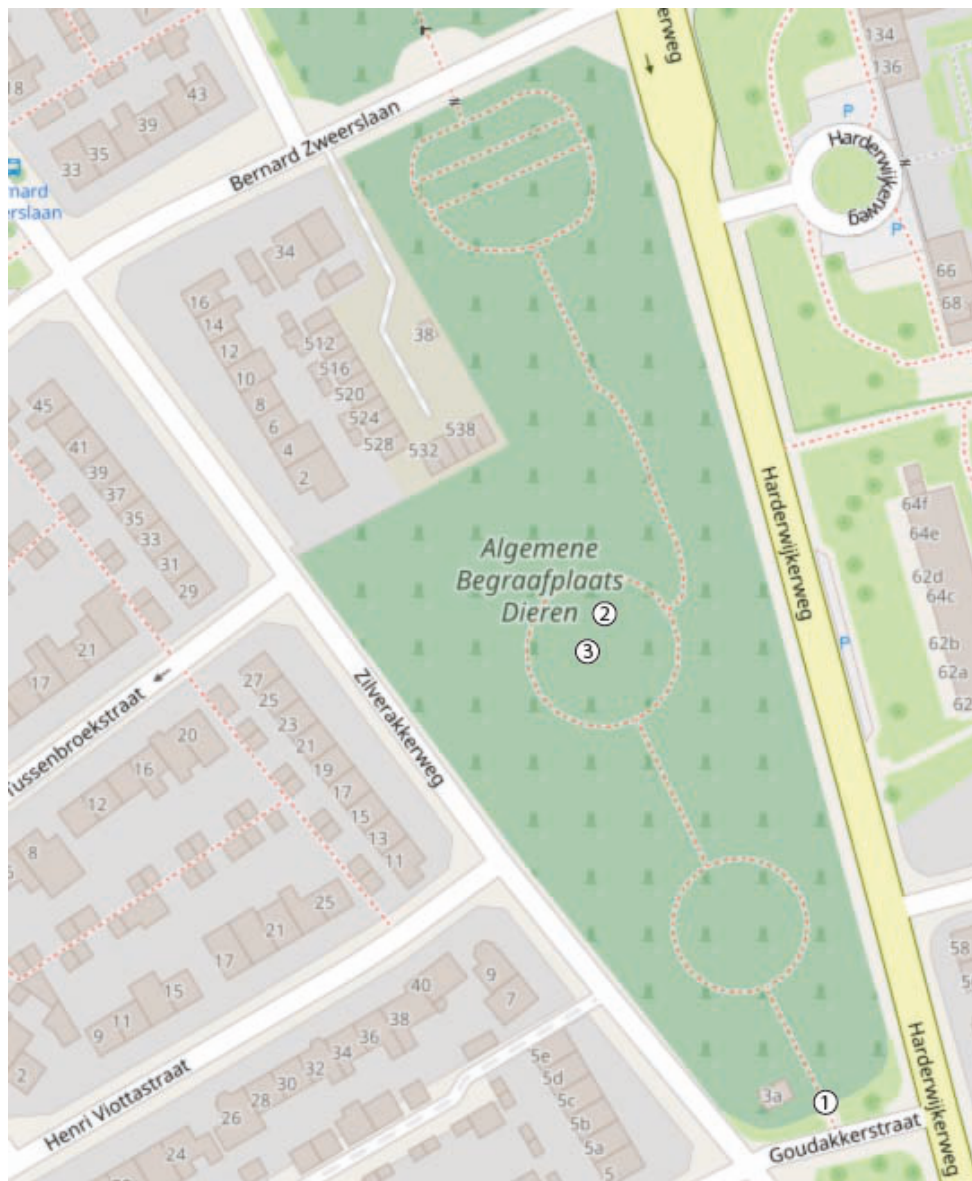
- De begraafplaats is van belang als karakteristiek voorbeeld van een aan het eind van het tweede kwart van de negentiende eeuw aangelegde begraafplaats waarbij zowel formele als landschappelijke elementen zijn toegepast.
- De begraafplaats is van belang vanwege de aanwezigheid van meerdere uit kunsthistorisch oogpunt waardevolle grafmonumenten.

Stedenbouwkundige waarden:

- De begraafplaats is van belang vanwege de situering aan de Harderwijkerweg alwaar het terrein in samenhang met de Schweer bey der Becke Hof een belangrijk groenelement vormt. Beiden zijn van bijzondere betekenis voor het aanzien van Dieren-Noord.

Cultuurhistorische waarden:

- De begraafplaats die haar negentiende-eeuwse karakter vrij goed behouden heeft is van belang vanwege de aanwezigheid van grafmonumenten van voor de plaatselijke en regionale en landelijke geschiedenis belangrijke persoonlijkheden.
- De begraafplaats is van belang vanwege de aanwezigheid van meerdere voor de funeraire cultuur in de periode 1850-1940 kenmerkende graven.
- Het belang van de op de begraafplaats voorkomende graftekens ligt niet zozeer in hun individuele waarde, als wel in hun collectieve betekenis die zij, met name door materiaalgebruik en situering, hebben voor het zo typisch negentiende-eeuwse karakter ervan.

1 Toegangshek

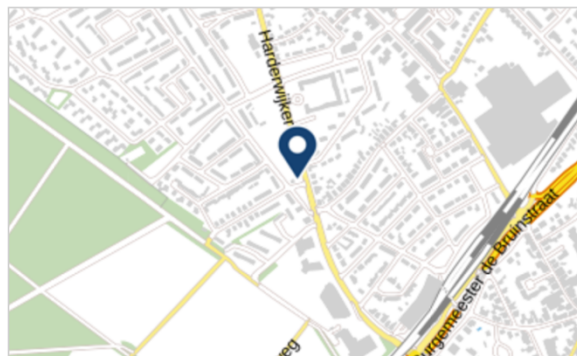
2 Grafmonument van M. en J. de Koningh

3 Grafmonumnet van W. Kölling

Aanleg van de algemene Begraafplaats uit 1842
Bij Harderwijkerweg 3a, 6953 AB Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 519406
Complexnummer 519405 – Algemene
begraafplaats
Inschrijving register 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82924/45
Kadastrale aanduiding Dieren U 5905

Bij Harderwijkerweg 3 a, Dieren

De begraafplaats heeft een fraaie gecombineerde formele en romantisch landschappelijke AANLEG waarbij de nadruk op de eerste ligt. De essentie van de aanleg wordt gevormd door twee in elkaars verlengde gelegen ronde kernen waaromheen de graven van diverse klassen in concentrische cirkels gegroepeerd liggen. De beplanting op de begraafplaats wordt gevormd door onder meer beuken en andere loofbomen, taxus en coniferen. De omheining wordt gevormd door een beukenhaag.

Waardering

AANLEG van de Algemene Begraafplaats uit 1842.

Tuinarchitectuurhistorische waarden:

- De aanleg is van belang vanwege de voor de negentiende eeuw kenmerkende aanleg in een gemengde stijl met formele elementen en landschappelijke invloeden.

Stedenbouwkundige waarden:

- De aanleg is van belang als structurerend element van de begraafplaats. Lanen, padenstelsels, rotondes en de beplanting zijn van bijzondere betekenis voor het aanzien van de begraafplaats.

Dit monument maakt onderdeel uit van [complexnummer 519405](#). Hier vindt u meer informatie over het complex en de bijbehorende monumenten.

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie	Verbijzondering
Ja	Uitvaartcentra en Begraafplaatsen	Begraafplaats en onderdelen	Begraafplaats	Algemene begraafplaats

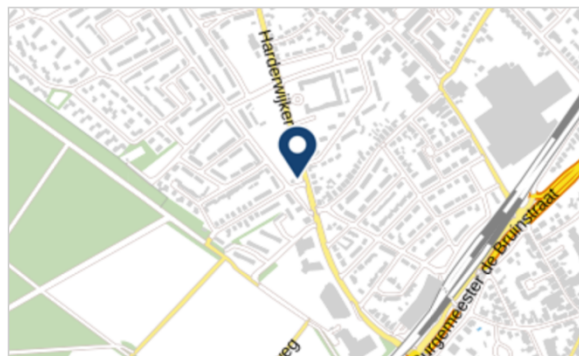

Toegangshek van de algemene Begraafplaats uit 1842
Bij Harderwijkerweg 3a, 6953 AB Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 519407
Complexnummer 519405 – Algemene
begraafplaats
Inschrijving register 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82924/37
Kadastrale aanduiding Dieren U 5905

Bij Harderwijkerweg 3 a, Dieren

TOEGANGSHEK van de Algemene Begraafplaats.

Architectuurhistorische waarden:

- Het hekwerk is van belang als goed voorbeeld van een negentiende-eeuws giet- en smeedijzeren toegangshek van een begraafplaats met een op deze functie afgestemde symboliek.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het hekwerk heeft een ensemblewaarde als functioneel onderdeel van de begraafplaats.

Cultuurhistorische waarden:

- Het hekwerk is kenmerkend voor de funeraire cultuur in de negentiende eeuw.

Dit monument maakt onderdeel uit van [complexnummer 519405](#). Hier vindt u meer informatie over het complex en de bijbehorende monumenten.

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie	Verbijzondering
Ja	Uitvaartcentra en Begraafplaatsen	Begraafplaats en onderdelen	Begraafplaats hek	Algemene begraafplaats

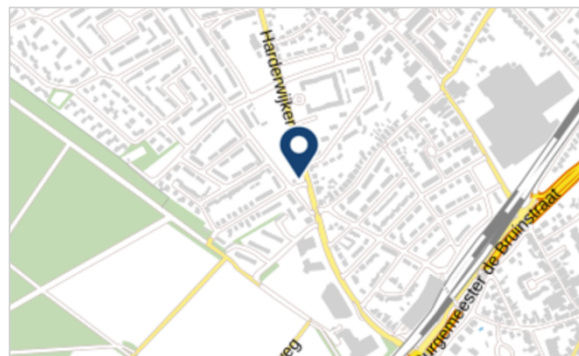

Grafmonument van M. en J De Koningh
Bij Harderwijkerweg 3a, 6953 AB Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 519408
Complexnummer 519405 – Algemene
begraafplaats
Inschrijving register 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82924/41
Kadastrale aanduiding Dieren U 5905

Bij Harderwijkerweg 3 a, Dieren

Vrij gaaf bewaard, doch ten tijde van de aanwijzing in een slechte staat van onderhoud verkerend, GRAFMONUMENT van M. en J. DE KONINGH uit de periode 1898-1912. Naar de tekst op de grafsteen vermeldt was de in Laag-Soeren overleden Jacob de Koningh tijdens zijn leven chef geneeskundige dienst. Mogelijk oefende hij deze functie uit in het badhuis Bethesda aldaar. Het grafmonument is gelegen in de buiten ring van het kleine rond. Dit grafmonument bestaat uit een hardstenen zerk waarop zich een kleinere hardstenen plaat bevindt met de volgende ten dele leesbare tekst: VROUWE / M. HENRIETTE (?) / DE KONINGH / GEB. BE?LE?AN / OVERL. 9 JUNI 1898 / LAAG-SOEREN. Op de liggende steen bevindt zich de volgende tekst: JACOB DE KONINGH / CHEF GENEESK. DIENST / OVERL. TE LAAG-SOEREN / 13 JUNI 1912.

Op de liggende steen staat aan het hoofdeinde een fraaie zinken engel op een hardstenen voetstuk. De engel dateert vermoedelijk uit 1898 toen M. de Koningh overleed. De bijzonder fraaie zinken engel is vervaardigd door de firma F.W. Braat uit Delft. Het graf wordt omgeven door een rijk uitgevoerd smeed- en gietijzeren hekwerk.

Waardering

GRAFMONUMENT van M. en J. DE KONINGH uit de periode 1898-1912.

Architectuurhistorische waarden:

- Het grafmonument is van belang vanwege de kunsthistorische waarde van de zinken engel alsmede het bijzondere materiaalgebruik en de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp. De zinken engel vormt een goed voorbeeld van de producten die de firma Braat in Delft in de late negentiende eeuw vervaardigde.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het grafmonument heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de begraafplaats.

Cultuurhistorische waarden:

- Het grafmonument vormt een bijzonder en zeldzaam voorbeeld van de funeraire cultuur in de late negentiende eeuw.

Dit monument maakt onderdeel uit van [complexnummer 519405](#). Hier vindt u meer informatie over het complex en de bijbehorende monumenten.

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie	Verbijzondering
Ja	Uitvaartcentra en Begraafplaatsen	Begraafplaats en onderdelen	Grafmonument	Algemene begraafplaats

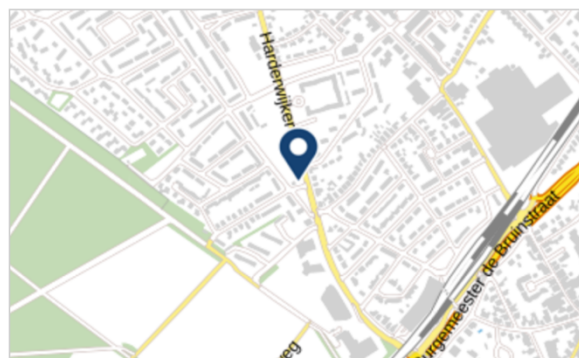
Overzicht grafmonument (1986)|Foto: Van Galen. Engel bij grafmonument (1986)|Foto: Van Galen

Grafmonumnet van W. Kölling.
Bij Harderwijkerweg 3a, 6953 AB Dieren

Monumentgegevens

Monumentnummer 519409
Complexnummer 519405 – Algemene
begraafplaats
Inschrijving register 17 september 2001
Kadaster deel/nr 82921/135
Kadastrale aanduiding Dieren U 5905

Bij Harderwijkerweg 3 a, Dieren

Gaaf bewaard uit het interbellum daterend GRAFMONUMENT van W. Kölling, stichter van de Gazelle Rijwielfabriek. Het graf fungeert tevens als familiegraf en is gelegen in de binnenste cirkel van het kleine rond. Het enige art deco-invloeden vertonende grafmonument beslaat een kwart cirkel. Hierin bevindt zich een hardstenen liggende steen waarachter een vrijstaand hardstenen grafmonument bestaande uit een staande steen met opschrift geflankeerd door twee smalle stenen. Het opschrift van de staande steen vermeldt het volgende: WILLEM / KÖLLING / 15.VIII.1869 / 28.VIII.1935 / STICHTER EN / DIRECTEUR / DER N.V. / GAZELLE / RIJWIEL- / FABRIEK. De liggende steen is voorzien van de volgende tekst: HIER RUSTEN / H.W. KÖLLING / *13_XI.1824 - 9_X.1901 / J.W. KÖLLING-GREVE / *7-II.1833 - 9-IX.1917 / M.J. BREUKINK-KÖLLING / *23-VI.1861 - 13-I.1921 / W. KÖLLING / 15_VIII.1869 - 28-VIII.1935 / H.W. KÖLLING / 25_XII.1874 - 15_IX.1955 / Joha. W. KÖLLING / *22_VIII.1871 - 13_XII.1960.

In de as van het graf bevindt zich een tussen twee hardstenen kolommen geplaatst smeedijzeren toegangshekje waarin zich een belettering bevindt met de volgende tekst: FAMILIE / KÖLLING. De kwart cirkel wordt gemarkeerd door een hardstenen band met twaalf bewerkte hardstenen palen waartussen aluminium schakelkettingen.

Waardering

GRAFMONUMENT van W. KÖLLING.

Architectuurhistorische waarden:

- Het object is van belang als goed voorbeeld van een onder invloed van de stijl van art deco uitgevoerd grafmonument alsmede vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de oogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp.

Stedenbouwkundige waarden:

- Het grafmonument heeft een ensemblewaarde als onderdeel van de begraafplaats.

Cultuurhistorische waarden:

- Het grafmonument vormt een goed voorbeeld van de funeraire cultuur in het interbellum.
- Het grafmonument is van historisch belang vanwege de hier begraven stichter van de Gazellefabriek.

Dit monument maakt onderdeel uit van [complexnummer 519405](#). Hier vindt u meer informatie over het complex en de bijbehorende monumenten.

Hoofdfunctie	Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie	Verbijzondering
Ja	Uitvaartcentra en Begraafplaatsen	Begraafplaats en onderdelen	Grafmonument	Algemene begraafplaats

Graf familie Kölling (2011)|Foto: Neozoon